

bi ga užalila, če bi mu ponudila kar naravnost kot kakemu beraču, ker tega nje-gov ponos ne bi prenesel in ponujenega ne bi sprejel. Zato se je posluževala raz-nih zvijač, da ponudbe ni odklonil, npr.: »Danes se mi je ta in ta jed izredno posre-čila. Ali bi jo hoteli pokusiti? Ali se bo tudi vam zdela tako dobra?« — Za pijačo

je vedno naročal kuminovec, ne brinovec kakor omenja Kajzer v knjigi *Macesen na strani 251*. Gostilničarkina hči Deli, vdo-va Janežič, se še spominja, da ji je Grohar nekoč, ko se je vrnil z obiska v Ribnici, prinesel lesene žličke in lončene posodice za igračo.

F. Planina

MUZEJSKI IZLETI

Ob najlepšem sončnem vremenu 23. ma-ja 1979, ko je termometer dosegel 27° C, smo bili na prvem letošnjem, sicer 51. izletu. Udeležencev je bilo 40. Ubrali smo pot poprek po Dolenjskem, prešli doline Save, Mirne, Temenice in Krke in spozna-li Zasavsko hribovje in Dolenjski kras. Že v Ljubljani nam je vodnik razložil Be-žigrad in površinsko obliko ježo (Ježica, Ježa), nato je omenjal bazen tople vode poleg tovarne Belinke pri Sv. Jakobu, re-aktorski center nuklearno fizikalnega in-štituta pri Podgorici, nekdanji dolski grad in rodbini Rasp ter Erberg in njihove zna-menite kulturne zbirke, Žerjavov grad v Kamnici, cerkev sv. Agate s pokopališčem utopljenecv, čolnarstvo na Savi, Birollovo

apnenico v Kresnicah, arheološko najdi-šče na Vačah in grad Pogonik. Dolenjsko pot smo začeli v Litiji po smeri Levsti-kovega potopisa Iz Litije do Čateža. Slišali smo o gospodarskem razvoju Litije pod vplivi železnice in o nazadovanju Smartna, ki je ostal stran od prometa. Naslednji postanek je bil v Gabrovki pod Moravško goro s številnimi vinogradi, ki slovi po svojem podjetju Presadu. V Mirni smo si ogledali cerkev, ki ima enega naj-večjih poslikanih »kranjskih« prezbiteri-jev, in kraj sam s tovarno Dana in Mirna. V Sentrupertu je znamenita mogočna got-ska cerkev z dvoransko ladjo, podprto s stebri, slogovno podobna loški in kranj-ski, zgrajena na pobudo celjskih grofov.

V Mokronogu

Pri spor. eniku NOB nad Žužemberkom

V Mokronogu smo se povzpeli na razgledno ploščad razvaljenega gradu. Po dolini Laknice in skozi Šmarjeto, ki je bila v fevdalni dobi freisinška posest, smo dospeli v Smarješke Toplice, kjer smo imeli

naročeno kosilo in so nekateri izrabili priložnost za kopanje v bazenu s toplo vodo, drugi so pa počivali v zdraviliškem parku. Ustavili smo se še v gradu Otočec in v Novem mestu, da smo obiskali del Ljub-

Izletniki v Planici

Ijanskih vrat, kapiteljsko cerkev in Mestni trg, kjer nam je profesor Jamarjeva ob spomenikih Janeza Trdine in Dragotina Ketteja govorila o življenju in delu teh dveh dolenjskih literatov. Skozi Mirno Peč in Dobrníč na kraški planoti smo se peljali do veličastnega spomenika NOB nad Žužemberkom in se nato zadnjič ustavili v Žužemberku. Vrnili smo se skozi Krko, Luče, Grosuplje in Šmarje Sap.

Na drugem izletu 26. junija 1979 smo šli po Gorenjskem. Prvikrat smo se ustavili v Radovljici, da smo obiskali Sivčevo hišo, ki jo je spomeniško-varstvena služba rešila raznih dozidav in predelav ter ji vrnila prvotno obliko in so iz zidov in izpod ometa pogledali nadstropni oboki pročelja, stebri in svod pritličja, lesene obloge sedanje poročne sobe in drugi elementi arhitekture, nekateri še gotski. Tako zdaj obnavljajo večino hiš nasproti gradu. V spodnjih prostorih je bila razstava akvarelov nedavno umrlega Franceta Boltarja, likovnega pedagoga radovljiške šole, ki prikazujejo Radovljico in gorenjske kraje. Nato smo si ogledali čebelarški muzej, ki je edini te stroke v Jugoslaviji. Za uvod nam je kustodinja razložila razvoj in pomen čebelarstva. Med potjo s parkirišča smo videli nekdanji grajski vrt in hišo prvega slovenskega dramatika Antona Tomaža Linharta.

Skozi Lesce, Bled in Gorje smo dospeli do Vintgarja. Pred vhodom v tesni nam je vodnik razložil nastanek te znamenite naravne tvorbe iz ledene dobe. Nekaj udeležencev, ki jim ne prija več dolga hoja, se je preko Poljane odpeljalo na Blejsko Dobravo, kjer so se jim pešci spet pridružili. Od tam smo nadaljevali pot v Mojstrano, kjer nas je v gostišču Kepa čakalo naročeno kosilo.

Imeli smo namen, da se peljemo do Aljaževega doma v Vratih, a smo vožnjo skrajšali le do Peričnika, ker bi dolgi 45-sedežni avtobus verjetno ne zmožal ostrih ovinkov v klancih. Za nadomestek smo obiskali še Kranjsko Goro in dolino Pišnico do jezera Jasne in Planico do skalnic.

Na povratku smo zavili skozi Vrbo v Doslovce in obiskali Finžgarjevo rojstno hišo. Po vožnji skozi Smokuč, Rodine in

Poljče smo se ustavili v Begunjah v Jožovčevi (Avsenikovi) gostilni. Nato smo se peljali po lepi, razgledni cesti pod Dobroč v Tržič, Golnik in Kranj ter nazaj v Škofjo Loko. Izletnikov je bilo to pot 41.

Tretji letošnji izlet, ki je bil pripravljen na dan 14. septembra na avstrijsko Koroško, je bil zaradi nenadne oboletosti vodnika odpovedan.

Dne 27. oktobra 1979 je društveni odbor priredil za člane odbora muzejski izlet v Vrata z namenom, da naveže stike z muzejskim odborom Planinskega društva Dovje - Mojstrana. Izlet sta pripravila ravnatelj muzeja Andrej Pavlovec in član loškega odbora Ivan Jenko, ki je hkrati član muzejskega odbora v Mojstrani. Ustavili smo se najprej v Radovljici, kjer nam je dr. Cene Avguštin razkazal mesto in nam razložil razvoj župnijske cerkve, gradu, mestnega trga in obzidja. Nato nas je njegova žena, ki je ravnateljica muzejev v Radovljici, Kropi in Begunjah, peljala v Sivčevo hišo in v čebelarški muzej. Po teh ogledih se je v muzejski pisarni razvil ob medicini in kavji strokovni razgovor. Končna postaja iz'eta je bila pri Aljaževem domu v Vratih. Tam nas je pred spomenikom padlih planincev pričakala skupina šolarjev s svojimi vzgojitelji in zapela nekaj pesmi ter predvajala nekaj recitacij. Po kosilu v Aljaževem domu smo začeli razgovor s člani mojstranskega odbora pod vodstvom njegovega predsednika Avgusta Delavca. Ločani smo povedali o svojih izkušnjah pri ustanavljanju in razvijanju našega muzeja, Mojstrančani pa so pojasnili svoj namen, da pod okriljem svojega Planinskega društva priredijo muzejsko zbirko v Mojstrani. Po resni debati, v katero so posegli vsi člani obeh strani, smo prišli do sklepa, da je najbolje, če uredi Triglavsko muzejsko zbirko, ki naj obseže vse, kar je zanimivega na nekdanjem freisinškem ozemlju v Dolini s Triglavom vred, predvsem planinstvo, pa tudi planšarstvo in narodopisne ter druge zanimivosti tega ozemlja. Na povratku smo obiskali grobove Aljaža, Juga, Polde in Copelandove na pokopališču na Dovjem.

F. Planina